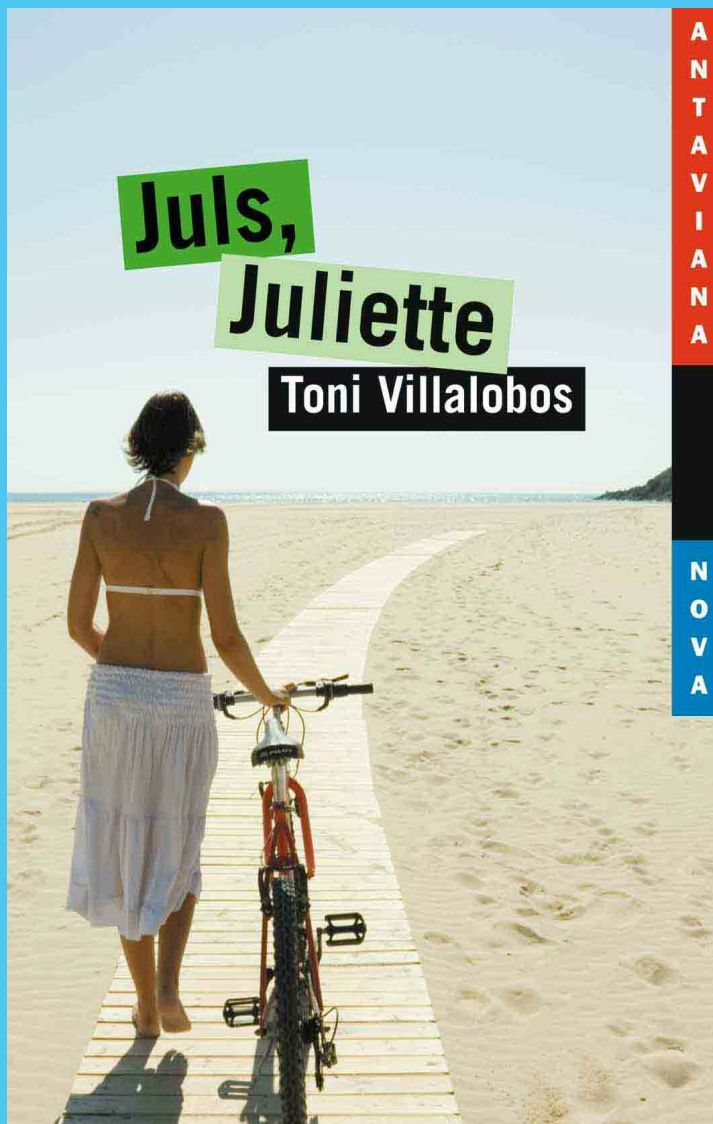

**EINES PER TREBALLAR LA LECTURA
A LES AULES**

Fina Masdéu

ÍNDEX

L'OBRA I EL SEU ENTORN	PÀG.
Fitxa tècnica	3
Introducció	4
L'autor	4
L'argument	5
Gènere, estil i context literari	6
Tema i subtemes	7
Informació complementària sobre l'obra	8
PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA	
Abans de la lectura	9
Durant la lectura	11
Després de la lectura	61
AVALUACIÓ	
Avaluació de la lectura	64
DIVERSITAT	
Propostes	67
PROPOSTES LÚDIQUES	
Activitats	71
INTERDISCIPLINARIETAT	
Propostes	73
L'OPINIÓ DEL LECTOR	
Propostes	75
LITERATURA COMPARADA	
Bibliografia	76
SOLUCIONARI	78

JULS, JULIETTE

FITXA TÈCNICA

Títol: Juls, Juliette

Autor: Toni Villalobos

Editorial: Barcanova

Any d'edició: 2008

Pàgines: 122

Col·lecció: Antaviana Nova

Disseny de coberta: *Getty Images*

INTRODUCCIÓ

Què faríeu si de bon matí us assabentéssiu per la tele que el vostre pare acaba de tenir un accident amb el camió? Doncs el que fan la Júlia i la seva mare: córrer a saber-ne notícies, com està el pare, què ha pogut causar el sinistre...; però les respostes són fosques, incompletes, contradictòries i... sorprenents! La Júlia decideix aclarir-ho pel seu compte i ja podeu estar segurs que el que descobreix la deixa ben bocabadada!

Juls, Juliette és una novel·la d'aventures i acció, amb alguna dosi d'intriga, en què es posa de relleu el valor de l'amistat i la confiança. Presenta una dificultat de comprensió mitjana baixa, tot i que hi ha un seguit de paraules que potser el lector, especialment el poc avesat, haurà de consultar al diccionari i algunes locucions i frases fetes, a més d'expressions dialectals i referències locals el significat de les quals haurà d'esbrinar. Ja va bé: és una manera de fer més completa l'activitat.

La trama és interessant i atractiva des d'un bon començament, perquè la protagonista és una noia ben eixerida, que no s'atura davant de cap obstacle (en contra del que podria semblar en una primera impressió, però és que les coses, d'entrada, no són gaire afalagadores: començar el dia amb una notícia com la que la Júlia sent no te l'alegra gens).

L'AUTOR

Toni Villalobos va néixer a Sant Jaume d'Enveja (Montsià) el 1953. És mestre d'educació primària i un dels responsables del Projecte d'Animació a la Lectura del CEIP Joan Abelló de Mollet del Vallès. Entre l'abril del 2000 i el març del 2007 ha publicat a Barcanova, a la col·lecció Sopa de Llibres, quatre històries; una a la Sèrie Groga (a partir de 6 anys): El foc de la nit; i tres a la Sèrie Taronja (a partir de 8 anys): M'avorreixo, va dir en Pol, El pop dels nou tentacles i Lluny de l'altiplà.

Es manifesta especialment interessat a captar l'atenció dels nens envers el món de la lectura, fet del qual gaudia quan explicava contes als seus fills petits; i també recorda amb afecte les històries que li explicaven d'infant. Per tot això i pel plaer que n'obté, diu: «em vaig posar jo mateix a escriure».

Aquesta cinquena obra s'inclou dins la col·lecció Antaviana Nova (de literatura contemporània juvenil, adreçada a lectors a partir de 12 anys) i és una altra incursió de l'autor en el món de l'aventura, amb el relat d'un enfilall de sorpreses i peripècies viscudes per la protagonista.

ARGUMENT

Aquell matí no començava de manera gaire afalagadora per a la Júlia i la seva mare: acabaven de saber que el seu pare i marit havia tingut un accident a prop de Barcelona, procedent del sud, i que es temia per la seva vida. A l'hospital, neguitoses i preocupades mentre n'esperen notícies, van rebent diverses visites: del sergent Vilarassau, el mosso d'esquadra que s'encarrega del cas; del soci del pare, una mica fatxenda; del tiet Martí, el germà de la mare que viu a París però que casualment és a la Costa Brava de vacances, i que la Júlia estima amb deliri, i d'en Blai, l'amic i amor de la Júlia.

Només veure'l, la Júlia ja intueix que no s'entendrà amb el sergent, que, per acabar-ho d'adobar, té un ull de cada color, com tampoc no s'avé amb l'Artur, el soci del pare i de qui sospita que, d'una manera o altra, té a veure amb l'accident. I més quan el metge els informa que el pare, en el moment del succés, anava drogat.

Com que totes dues passen hores a l'hospital sense arreglar res, la noia decideix tornar on hi ha hagut l'accident per recuperar uns objectes que els poden facilitar alguna dada per aclarir què ha succeït de debò: el pare sempre fa pel·lícula i fotos dels seus viatges i guarda les càmeres a la cabina del camió amb què transporta objectes exòtics del Marroc a Alemanya, tasca que duu a terme des que va abandonar la feina de professor en un institut.

El suport d'en Blai li és de gran ajuda, a la Júlia. Anímicament i a la pràctica, ja que té una moto de 49 cc i així poden desplaçar-se més de pressa al lloc del sinistre. L'accés no és fàcil: cotxes circulant a tota velocitat per la nacional, un senglar que passejava tranquil·lament amb les cries, i la vigilància dels mossos. Però l'habilitat dels nois fa que aconseguixin el seu objectiu i puguin escapolir-se corrents.

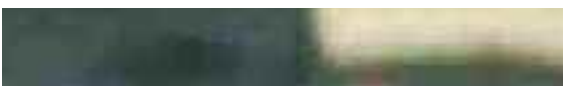
A partir d'aquí, la Júlia pren la iniciativa d'actuar sola: li'n fa cinc cèntims a la mare, que pateix per la seva decisió però confia en la filla, i a en Blai, que esdevindrà el seu ajudant a través del mòbil. I ella emprèn un viatge de recerca, desfent el camí que ha fet el pare. El lloc on anirà a raure és una barraca del Delta on la família, originària d'aquesta zona, passa l'estiu i alguns caps de setmana. La Júlia es revela com una xicota intrèpida i decidida, llesta i agosarada: se'n surt de totes, amb més o menys èxit i sort.

La barraca esdevé el centre d'operacions per a la Júlia, que va descobrint personatges i llocs que poden estar vinculats amb el que li ha succeït al pare. Una masia, un alemany que té un bòxer bastant terrible, una colla de brètols que pul·lulen per la zona amb una furgoneta i que li vigilen les passes, i el constant control a distància del sergent Vilarassau, que metralla a preguntes la mare per saber on para la Júlia. La discreció i col·laboració tant de la mare com d'en Blai són primordials perquè la noia vagi avançant en les seves indagacions.

No hi falten algun ensurt dels bons, alguna remullada, anades i vingudes d'aquí cap allà, portes esbotzades, armaris remenats, algun nyanyo —de vegades merescut, d'altres no tant— i l'oportuna actuació d'un personatge que soluciona allò que ja semblava inextricable.

Quan aparentment té els caps ben lligats, la Júlia s'adona que hi ha una peça que no encaixa: mai no s'hauria imaginat que un dels organitzadors de tot allò fos una de les persones en qui havia confiat tota la vida i que, per això mateix, havia descartat de les seves sospites... Malgrat el disgust que aquesta descoberta li causa, a la fi aconsegueix aclarir-ho tot i a més li comuniquen que els metges són optimistes respecte a l'evolució del pare. No és un final feliç, però tampoc no es pot qualificar de tràgic sense remei; té un regust amarg però amb un futur esperançador. Com la vida mateixa, com la realitat.

GÈNERE, ESTIL I CONTEXT LITERARI

Dins la col·lecció, aquest llibre es classifica com a novel·la d'aventures, en què l'amistat té un paper importantíssim, però també la voluntat de la protagonista d'aclarir la veritat, una voluntat que requereix afrontar un seguit d'entrebancs i desenganys i alguna situació ben complicada. Seguint aquesta línia, podríem afegir-hi el qualificatiu de novel·la d'intriga, amb una trama de novel·la negra juvenil, ja que conté elements propis de la novel·la negra i policíaca, com ara el tràfic de drogues i la investigació que fan tant els mossos d'esquadra com la Júlia.

A més a més, té traces de llibre de viatges i, alhora, iniciàtic: amb els viatges com a rerefons o fil conductor la Júlia aprèn, descobreix el món (el pare viatja, la família ha fet viatges, ella viatja, el tiet Martí també...).

El narrador és omniscient, utilitza la tercera persona del singular i el temps passat; alterna la narració amb el diàleg —sovint de frases breus, ràpides— i alguna descripció puntual: de persones —la Júlia, en Blai, la senyora xafardera—, d'espais tancats —l'hospital, la comissaria, la casa de la Júlia, la barraca, la masia— i oberts —carrers de Barcelona, el seu cinturó, el Delta.

Consta de 19 capítols, enllaçats mitjançant un procediment original: cadascun d'ells finalitza amb uns punts suspensius que deixen una situació inacabada que prossegueix al capítol següent. Aquest recurs afavoreix la intriga i, doncs, les ganes de continuar llegint.

El plantejament es fa entre els capítols 1 i 5: ens presenta la situació, la protagonista i els altres personatges principals. El nus de l'acció se situa entre els capítols 6 i 16, quan la Júlia decideix anar al lloc de l'accident i, a partir d'aquí, inicia una recerca a fons del que ha succeït: la intriga va en augment. Els tres últims capítols expliquen el desenllaç, des que la Júlia decideix tornar a Barcelona, convençuda que ja ha desemmascarat el culpable, i apareix el tiet Martí, que li pregunta si ha explicat les seves descobertes a algú. El temps en què transcorre la història és l'actual i concretament a la primavera. Passen quatre dies complets.

Quant a la ubicació local, es distribueix entre Barcelona, diverses vies de comunicació —ferroviària, carrers, carreteres, camins—, i el Delta de l'Ebre. Cap a la meitat del llibre (capítol 10), passa d'un espai urbà (Barcelona) a un de rural i natural (Delta). Al capítol 16 retorna a la ciutat. Aquest trajecte confirma la qualificació de viatge iniciàtic, d'aprenentatge i descoberta: la Júlia se'n va de la ciutat amb unes conviccions i unes sospites que, en tornar, s'hauran desmuntat, perquè la gent no és ben bé el que sembla i no et pots deixar portar per les primeres impressions.

TEMA I SUBTEMES

El tema se centra en el valor de l'amistat i la confiança que se'n pugui derivar (les aparences enganyen, no et pots fiar de qualsevol), però també en la valentia per aclarir la veritat. Com a subtemes trobem la família (les diverses relacions familiars), el tràfic de drogues i la corrupció per diners, l'afició de viatjar, els canvis de feina, els espais naturals, la interculturalitat (al tren, amb les noies àrabs) i els cossos policials (mossos d'esquadra). Amb el tema principal i els altres subtemes que es van introduint, el llibre aporta força elements de treball, de recerca i de reflexió, amb els quals afavoreix una àmplia proposta d'activitats dins de la diversitat i la interdisciplinarietat.

Encara més aspectes i elements per tenir en compte a l'hora d'elaborar activitats, atès que s'esmenten o es comenten en un moment o altre de la història, són els següents: els accidents de trànsit, el coma (què el causa, com se'n surt), el fet de deixar de fumar, la xafarderia, els reportatges fotogràfics, la variant dialectal diatòpica, la geografia i la natura vegetal i animal autòctona del Delta de l'Ebre, la toponímia, la paremiologia (dites, locucions i frases fetes), l'ecologia (parcs, reserves i espais naturals), petits luxes i capricis (colònia Cacharel, estilogràfica d'or...).

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'OBRA

Per tal de facilitar la recerca d'informació sobre alguns dels temes que es tracten a la novel·la, adjuntem la bibliografia següent i diverses pàgines web:

📖 BERTRAN TORRES, Teresa: Terres de salaborr. Barcelona, 2007. El Tinter.

Explica la vida dels primers pagesos pobladors del delta dret de l'Ebre. I vol respondre les preguntes que es plantegen les noves generacions sobre un lloc tan singular com és el Delta, tenint en compte a més les agressions que rep.

📖 BLADÉ I DESUMVILA, Artur: Obra completa. Tarragona, 2008. Cossetània.

Informació de primera mà, de gran qualitat literària, sobre viatges fluvials, monografies històriques, biografies, etc., a l'entorn de les terres ebrenques.

📖 DIVERSOS AUTORS: Història natural dels Països Catalans (16 volums). Barcelona, 1992. Enciclopèdia Catalana.

📖 HOYO, Josep del; SARGATAL, Jordi I ALTRES: On observar ocells a Catalunya. Barcelona, 1989. Lynx Edicions.

📖 MIRAVAL, Ramon: Toponímia major actual de les Terres de l'Ebre. Tarragona, 2007. Cossetània Edicions.

📖 PELLICER OLLÉS, Vicent: Guia de les Terres de l'Ebre. Tarragona, 2007. Cossetània Edicions.

📖 PETERSON, MOUNTFORT, HOLLON: Guia dels ocells dels Països Catalans i d'Europa. Barcelona, 1987. Edicions Omega.

📖 VERGÉS, G.; GOMIS, R.; GUAL, J.: Barques i fogons. De Vinaròs a Calafell. Tarragona, 1990. Edicions El Mèdol.

Com explica el prologuista, no és ni un llibre de cuina ni de viatges, sinó de troballes i records, de xerrades amb els pescadors, dalt de les barques, vora la mar o el riu, amb la flaire d'un plat que s'ha anat coent mentrestant.

🌐 <http://www.barcanova.cat>

🌐 <http://www.espaibarcanova.cat>

🌐 <http://www.uoc.es/lletra/>

🌐 <http://www.llibresebrencs.org/index.php>

🌐 <http://www.parcsdecatalunya.net>

🌐 <http://www.ebreguia.com>

🌐 <http://www.santjaume.org>

🌐 <http://deltaturistic.com>

🌐 <http://www.turismeseu.com>

🌐 <http://www.parcolimpic.com>

ABANS DE LA LECTURA

Les activitats, tenint en compte que és un llibre especialment recomanable per a estudiants de 1r i 2n d'ESO, són presentades de manera molt pautada, amb la intenció que la lectura sigui alhora agradable i efectiva, amena i profitosa. Per això les que es proposen durant la lectura, capítol per capítol, inclouen també alguns suggeriments de reforç —sobretot la consulta del diccionari a fi que l'alumne enriqueixi a poc a poc el vocabulari— i d'ampliació. Tanmateix el professor decidirà, segons l'alumnat, les activitats més adients i interessants.

🔍 **Fixa't en la portada:** el títol, la fotografia. Què et suggereixen? Escriu-ho i, en acabar la lectura, valora si les teves suposicions i expectatives s'han complert.

🔍 **Familiaritza't amb el llibre:** llegeix-ne la contraportada, hi ha dades sobre l'autor i una presentació de la història que llegiràs. Després obre'l i, a la cara interior del tercer full —la pàgina anomenada de crèdits—, hi trobaràs un munt d'informació: l'equip editor, la pàgina web de l'editorial, la data d'edició... A la pàgina del costat hi ha una dedicatòria (no et faria gràcia saber qui són aquestes persones que tenen la sort de tenir un llibre dedicat? Qui creus que poden ser?). Tot seguit hi ha l'índex i a la pàgina 11 el primer capítol: a punt per llegir!

🔍 **Una part de la narració transcorre al Delta de l'Ebre;** fes una recerca prèvia d'informació general sobre aquest indret: ubicació, extensió, fauna i vegetació, quina variant dialectal s'hi parla...

🔍 **Prepara el material.** Mentre llegeixes pots anar anotant i recollint en fitxes com ara el model que et proposem totes les dades que obtinguis sobre els apartats següents (afegeix-hi, si ho consideres oportú, la pàgina en què t'ho expliquen):

a) els vehicles i altres sistemes de transport que s'esmenten, qui els utilitza i el trajecte que fan (per exemple: taxi, la Júlia i la mare, cap a l'hospital).

Sistema de transport	Qui l'utilitza	On va	Altres dades (si cal)
Taxi	La Júlia i sa mare	Hospital de Bellvitge	
Camió	Pare de la Júlia	Cap al nord (Alemanya)	Té un accident
Autoestop			
Metro			

b) la Júlia: descripció física, vestimenta, estudis, aficions...

c) referències al pas del temps: menjades, hores de dormir, altres dades (llocs on es fan, temps emprat...)

d) elabora també una llista de tots els topònims (noms propis de lloc) que anomena l'autor; si en dóna la informació, especifica si es refereixen a una població, a una muntanya, a una platja, etc.

ANOTACIONS

DURANT LA LECTURA

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 1

■ En quin moment del dia s'inicia aquesta història? Quines dades t'ho confirmen?

■ Quins personatges coneixes només començar?

■ A quina hora ha passat l'accident? En quin lloc en concret?

■ On està ingressat, el pare?

També s'hi insinuen les causes de l'accident. Anota-les.

Quina categoria té el mosso d'esquadra que atén la Júlia i la seva mare? Com es diu?

AMPLIACIÓ

Explica què és i per a què serveix una unitat mòbil.

Què significa l'expressió veu en off?

REFORÇ

Per què creus que el pare s'ha fet pintar un llop a la porta de la cabina del camió?
Què vol representar?

Què vol dir la sigla UVI? Què és una sigla?

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

VOCABULARI

Grafit (12)

Parpelleig (12)

Autòmat (12)

Saltironejava (13)

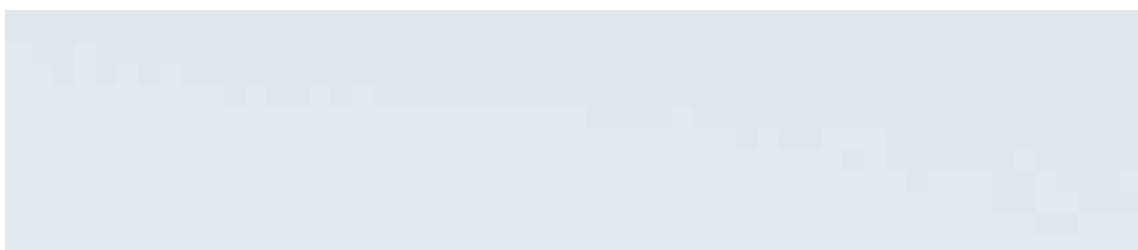
Vertigen (15)

Intubada (15)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 2

El mosso, quina característica física té, que crida l'atenció de la Júlia? Amb quines paraules s'hi refereix? Amb quins adjectius defineix el sergent?

Quan la Júlia, enfadada, decideix perdre's una estona per l'hospital, on va? Què fa? Explica-ho en quatre o cinc línies.

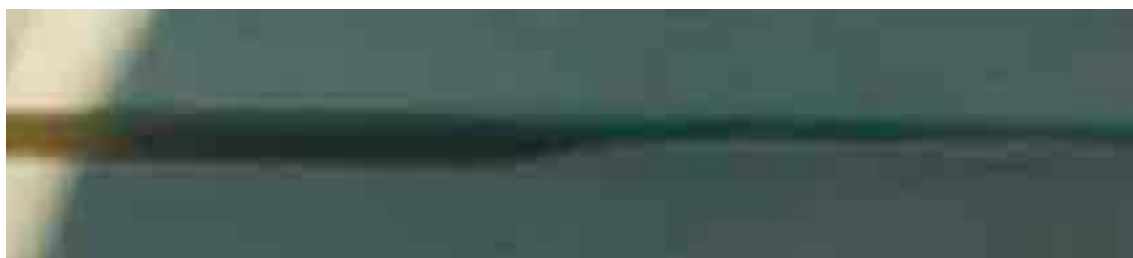

AMPLIACIÓ

Què significa l'expressió «sense bellugar cap múscul de la cara»?

Per què pensa irònicament que els rètols de «silenci si us plau» devien formar part de la decoració?

L'adjectiu bocabadada, que qualifica l'actitud d'una infermera, és una paraula composta. Explica'n les característiques (com es formen, canvis de significat...) i anota'n altres que trobis al llarg del llibre.

REFORÇ

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

Esbrinar (17)

Substància al·lucinògena (18)

Estupefaent (18)

Hemorroides (19)

Immutar-se (19)

Brètol (19)

Ara escriu dues frases, una amb la paraula **estupefaent** i l'altra amb la paraula **immutar-se**. En tots dos casos el subjecte ha de ser el **sergent**.

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 3

Qui és l'Artur? Què en pensa, la Júlia?

La mare diu a la Júlia que faci el favor de pensar més amb el cap que no amb el cor. Per què?

A la pàg. 23 ens assabentem de la feina actual del pare. Resumeix què fa i a què es dedicava abans.

De sobte truca algú que sembla molt important per a la Júlia. Com es diu? Qui creus que pot ser?

Què opines de la conversa que tenen amb la senyora que fa companyia a una veïna seva?

AMPLIACIÓ

L'Anna té un paquet de tabac a les mans. Per què? Resumeix el procés de la seva etapa fumadora.

Investiga què és una empresa concessionària i com funciona.

REFORÇ

Segons la Júlia, què era l'únic que valia la pena de l'Artur?

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

Efusiva (21)

Llambregada (21)

Decebre (21)

Prepotent (23)

Entenimentada (25)

Hematoma (25)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 4

Qui és en Martí? On viu

Com és que ha pogut arribar tan ràpidament a l'hospital?

La mare explica al tiet d'on venia el seu marit i amb quin carregament. Anota-ho.

Com és anomenada, familiarment, la Júlia? Per qui?

I en Martí, com l'anomena la seva germana?

Quina habilitat manual li agrada, a en Martí? En què consisteix?

AMPLIACIÓ

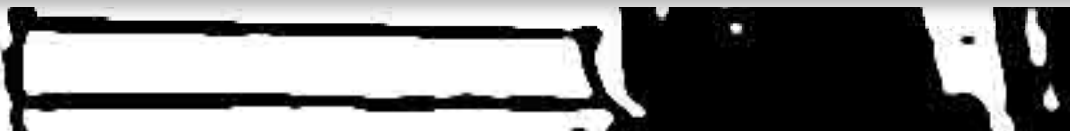
Els noms de fonts d'una persona poden sofrir variacions: diminutius, escurçaments (hipocorístics)... Informa't sobre aquest tema i esbrina com s'anomena la branca de la lingüística que estudia els noms propis en general i els de persona i de lloc en particular.

REFORÇ

Completa:

En Martí va treure una amb tapes de amb les seves inicials La hi va portar d'un dels seus viatges. És una persona molt

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

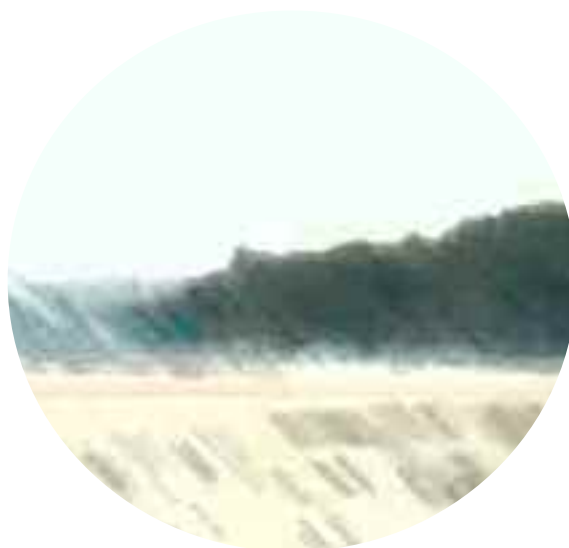
Infàmia (28)

Harpia (29)

Estilogràfica (29)

Papiroflèxia

Tòtil (31)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS

CAPÍTOL 5

Arriba una persona molt important per a la Júlia. Qui? Què fan quan es veuen? El pots descriure breument?

La Júlia explica que està feta un nyap. Què vol dir?

Explica què significa l'expressió «la Júlia era capaç de trobar una agulla en un paller i incapaç de trobar aigua a la mar».

El narrador dóna una dada sobre l'època de l'any en què transcorre l'acció. Quina?

La Júlia remena tots els calaixos de casa seva. Què penses que hi busca?

AMPLIACIÓ

La Júlia esmenta una màxima: «un partit no s'acaba fins que l'àrbitre no xiula el final». Què vol dir? Què és una màxima?

REFORÇ

Per què el narrador diu que l'habitació de la Júlia semblava una cova de lladres?

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

Escatològic (34)

Disbauxa (37)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 6

Has encertat, sense fer trampes, què buscava la Júlia?

Ens assabentem d'una de les moltes coses que feien junts la Júlia i els seus pares. Explica-la.

Comença l'aventura: la Júlia i en Blai cometen una imprudència, agafen la moto i enfilen la nacional cap a Tarragona. Què pretén fer, la Júlia? Quina moto té, en Blai?

AMPLIACIÓ

Què és i per a què serveix un pas de fauna?

REFORÇ

Completa:

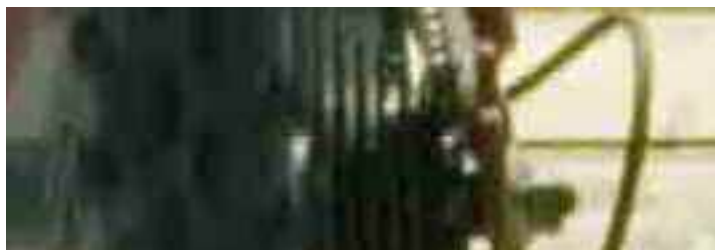
La Júlia i en Blai entren en una mena de túnel que en realitat és un i de poc no topen amb un i les seves cries, que van començar a

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 7

Què busca la Júlia a la cabina del camió? Ho troba amb facilitat?

Estirada a la banyera, la Júlia recorda un massatge als banys turcs. De quina ciutat?

AMPLIACIÓ

Resumeix el treball de la massatgista. Quina finalitat tenen, aquests massatges?

REFORÇ

La Júlia demana a en Blai si li ensenyarà a conduir la moto. I ell li respon que sí, però a canvi de...

On vol portar a netejar les càmeres i intentar que li revelin les fotos?

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots:

Perits (47)

Infractor (47)

Sutge (47)

Adrenalina (49)

Estalzim (49)

Jacuzzi (49)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 8

En pocs minuts, la Júlia rep dues trucades. De qui? Què volen? Què els diu ella?

Què decideix fer?

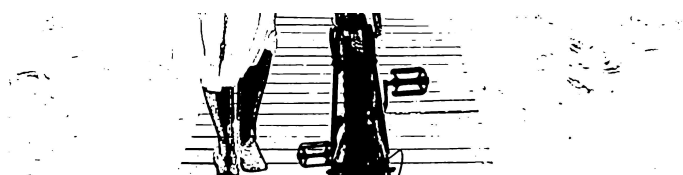
La mare de la Júlia està d'acord que la noia amagui proves a la policia?

AMPLIACIÓ

■ En acabar aquest capítol, quant de temps calcules que ha transcorregut? Per què?

■ Aquí hi ha força diàleg en estil directe. Reprodueix en estil indirecte el fragment de conversa que va des de l'inici fins a «t'havia passat alguna cosa» (pàg. 51).

REFORÇ

■ Resumeix l'últim paràgraf en quatre o cinc línies.

VOCABULARI

■ Escriu el significat d'aquests mots:

■ Vulnerable (54)

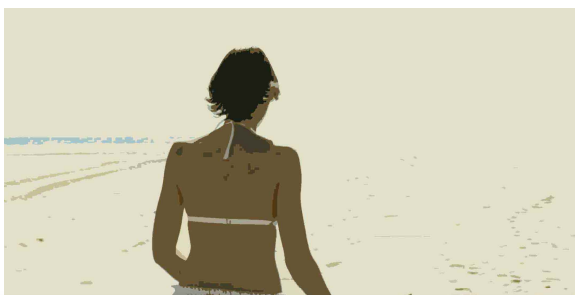
ANOTACIONS

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 9

Des del seu amagatall la Júlia veu unes sabates... Descriu-les.

L'endemà, a quina hora es desperta?

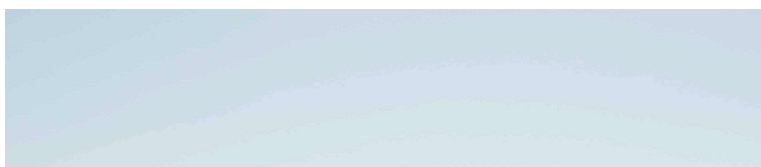
A mitja tarda la mare li truca, preocupada. Què li diu la Júlia?

AMPLIACIÓ

■ Què fa fins que no obren la botiga per revelar les fotos?

■ El quiosquer li diu que més valdria que se n'anés a l'escola. Què passa si la Policia Municipal et troba pel carrer en hores de classe?

REFORÇ

En Martí va treure una amb tapes de amb les seves inicials La hi va portar d'un dels seus viatges. És una persona molt

■ Com deuen ser uns ulls com taronges (igual que els de l'encarregat de la botiga de fotografia quan veu les càmeres)?

■ Escriu el significat d'aquests mots:

■ Logotip (57)

■ Garbuix (60)

■ Garrepes (60)

■ Expedient (60)

■ Aerodinàmiques (61)

■ Capficada (62)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 10

■ Ara el tiet s'ha traslladat a Mallorca. Per quin motiu?

■ La Júlia decideix amagar-se. On?

■ Va a l'estació de Sants: quin tren vol agafar? Què pensa fer, quan li diuen que no hi ha bitllets?

■ Quina cançó escolta, a l'MP3? Qui la canta?

■ Amb quines noies parla, dalt del tren? Descriu-les. Com van vestides, què porten per menjar, on van...

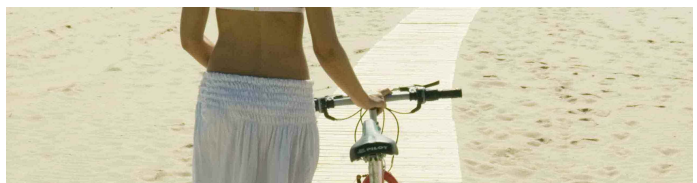
ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 11

A l'inici d'aquest capítol, la Júlia pateix una agressió. Com reacciona?

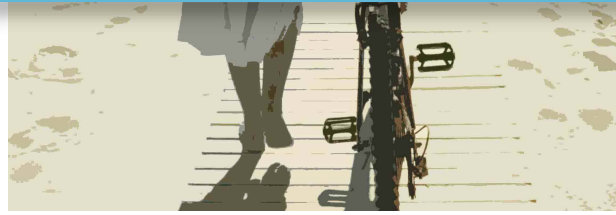
Què és una muleta?

La Júlia recorda un viatge que va fer amb els pares. On? Què van visitar?

Què ens explica sobre les angules i les anguiles?

AMPLIACIÓ

La Júlia ha après a remar en unes colònies a la Seu d'Urgell: localitza aquesta població i busca informació sobre unes activitats esportives que s'hi van celebrar el 1992.

Hi ha una referència poètica a una posta de sol. Busca-la i anota-la. Què és, en realitat, el mirall?

REFORÇ

Qui era el Dentetes?

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots:

Camí de carro (69)

Còdol (70)

Arrossar (70)

Penya-segat (71)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 12

Per què parla d'un «laberint de camins» fins que no arriba a la barraca?

Quines dades ens proporciona sobre aquesta caseta?

On dorm aquesta nit? Quantes n'han passat des que ha començat l'aventura?

L'endemà, on va a comprar queviures? Per què?

La Júlia sent que dos homes vells parlen del robatori d'una muleta. Què en pensen?

AMPLIACIÓ

El narrador ens enumera una sèrie d'estris de pagès: anota'ls i esbrina per a què serveix cadascun.

Xeic i natros són expressions pròpies de la variant dialectal que es parla al Delta. Què signifiquen?

REFORÇ

A la pàgina 79 surt l'expressió «anar de matuta», el sentit de la qual podem trobar al final de la mateixa pàgina; quin és?

■ Escriu el significat d'aquests mots:

■ Quisso (75)

■ Híbrid (76)

■ Pissardis (77)

■ Borró (77)

■ Cabirons (77)

■ Transbordador (79)

ANOTACIONS

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 13

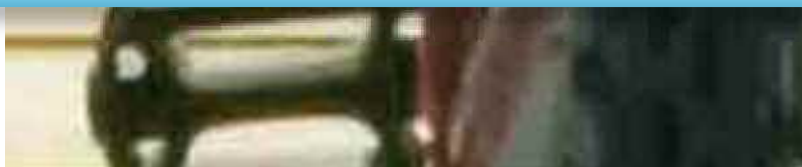
Què tenien per costum fer els pares i la Júlia cada primavera?

I per Sant Joan? I per Tots Sants?

Juguem a fer de detectius: a la pàg. 86 llegim «ara era qüestió d'esbrinar el perquè, el com i el quan». Abans de continuar amb la lectura, apunta la teva hipòtesi sobre el que ha passat, tot intentant respondre les preguntes que es planteja la Júlia; guarda-la i al final comprovaràs si l'has encertada molt o poc.

Els SMS que s'envien la Júlia i en Blai (com ara els que us envieu vosaltres, segur), com estan codificats, què els caracteritza?

AMPLIACIÓ

La Júlia va al Serrallo. Què és? Busca l'indret en un mapa del Delta. Quina gamma de tonalitats relacionades amb el color verd enumera?

Explica com es pesca amb canya a partir de les dades que t'ofereix l'últim paràgraf del capítol.

A la pàg. 84, el narrador descriu «els camps d'arròs inundats que, com miralls [...] esdevindrien una gran paleta de pintor...». Quines figures retòriques hi utilitza? Argumenta la teva resposta (amb l'ajuda del professor).

Hi ha uns bernats pescaires «fent el Crist». Què deu voler dir aquesta expressió?

REFORÇ

■ Què significa la sigla NBA (a la gorra del brètol)?

■ La Júlia diu unes paraules en alemany. Més avall ens n'explica el significat; anota'l.

■ Completa la frase (correspon a l'últim paràgraf de la pàg. 84) i després comenta-la breument:

«Al Delta, la i l'..... estan lligats a una matèria fonamental:
l'

VOCABULARI

■ Escribe el significado de estos palabras; están colocados en orden según se encuentran en el texto, también te indicamos la página entre paréntesis:

■ Nyanyo (81)

■ Pollada (85)

■ Duna (85)

■ Esborronar (86)

■ Tacòmetre (86)

■ Hipòtesi (86)

■ Coherent (86)

■ Tafanejava (87)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS**CAPÍTOL 14**

La Júlia s'ha inventat una forma de parlar (argot) perquè no l'entenguin. Quin recurs utilitza?

Qui és Júlia, la misteriosa?

Per a què utilitzaven els prismàtics que ara s'emporta?

AMPLIACIÓ

Treballem una mica els sinònims. Cerca'n un per a cadascuna d'aquestes paraules (tingues en compte el context de les pàg. 91 i 92):

pica · pressentiment · prismàtics · ruixar

REFORÇ

Al final del capítol, la Júlia explica a en Blai que les grans extensions d'aigua que ell diu que està veient en una foto són en realitat els camps d'arròs inundats... Ell no sap de què li parla. Per què?

VOCABULARI

■ Escriu el significat d'aquests mots.

■ Becaina (89)

■ Morrió (89)

■ Estratègia (90)

■ Paravent (90)

■ Extenuada (90)

■ Inquisidors (92)

■ Mesquita (93)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 15

La nit abans la Júlia ha descobert que es troba davant d'un cas de tràfic de drogues; què més en sap, ja?

Resumeix la descripció de la masia i de l'indret on es troba.

AMPLIACIÓ

Llegim un altre fragment poètic, a la pàg. 97: «*núvols pintats de colors vermells, liles, taronges, blaus, blancs... acompanyaven el sol, que es ponia pel darrere del Montsianell*». Comenta'l breument; què et suggereix?

Quin és el sol del migdia? Per què normalment les masies estaven construïdes de cara a aquest sol?

REFORÇ

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

Capçada (96)

Porxo (96)

Politja (97)

Claustrofòbia (97)

Ara escriu una frase amb la paraula **porxo** i una altra amb la paraula **claustrofòbia**. El subjecte ha de ser **la Júlia**.

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 16

La Júlia fa unes troballes que la fan desconfiar de gairebé tothom: quines?

Què són els *dirhams* marroquins? Busca'n l'equivalència en euros.

AMPLIACIÓ

Què es planteja la Júlia sobre l'actitud del seu pare?

Segons la Júlia, qui eren i com estaven relacionats tots els components de la banda de traficants?

REFORÇ

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

Penombra (99)

Amarada (100)

Trasbalsada (100)

Escarpra (100)

Frisosa (101)

Impotència (102)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 17

■ Creus que tenen alguna cosa en comú les petjades de gos que veu pel voltant de la barraca amb unes soles de sabata que tenien el mateix dibuix?

■ Hi ha algun detall, a la pel·lícula que en Blai ha portat a la Júlia, que s'aparti dels costums del pare?

AMPLIACIÓ

■ La Júlia apunta en una llibreta tot el que ha anat sabent aquests dies i intenta relacionar-ho: ajuda-la.

REFORÇ

Qui coneix el pis de Barcelona i la barraca de Sant Jaume?

VOCABULARI

Escriu el significat d'aquests mots; estan posats per ordre segons es troben al text, també te n'indiquem la pàgina entre parèntesis:

Incriminatòries (105)

Estrebada (107)

Claudicar (108)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS**CAPÍTOL 18**

■ Què pregunta el tiet Martí després que la Júlia li hagi explicat resumidament tot el que ha passat? Per què creus que ho fa?

■ Com dedueix la Júlia que era en Martí qui li havia remenat l'habitació i l'espiava a la barraca?

■ A la pàg. 98, mentre estava amagada al pou, va sentir quelcom que li resultava familiar i que ara identifica. De què es tracta?

■ Què feien amb la carrosseria del camió del pare? Com se'n va adonar, aquest, de la trampa?

■ Quin era el recorregut habitual del pare? Quants viatges d'aquestes característiques havia fet ja?

AMPLIACIÓ

Com creuava el pare l'estret de Gibraltar? En què consisteix aquest mitjà de transport?

Calcula quants quilòmetres aproximadament feia el pare en cada trajecte.

Ara que ja arribem al final del llibre, quines altres casualitats i coincidències recordes relacionades amb en Martí?

REFORÇ

Per què el tiet li diu que té gustos molt sofisticats?

■ Escriu el significat d'aquests mots.

■ sofisticats (110)

■ forassenyada (111)

■ escapolir-se (111)

■ bergant (112)

■ estabornir (112)

■ estomacava (112)

■ fatxenda (114)

■ grafit (115)

■ encaparrat (115)

■ culata (115)

■ bocaterrosa (116)

■ crispades (116)

ACTIVITATS PER CAPÍTOLS
CAPÍTOL 19

Com s'ho ha fet en Blai per poder ajudar la Júlia i el seu tiet?

L'última frase del paràgraf final et pot ser ben útil per completar aquesta oració:

«La és una mica però valia la pena d'explicar perquè semblava una amb un final com els cócs de maçana que fan a»

i per respondre les qüestions següents:

- a) És un final obert o tancat? Per què?
- b) És un final feliç o no? Per què?
- c) El narrador diu que és agredolç. Per què? Amb què el compara?
- d) Què és una *maçana* (sinonímia dialectal)?

AMPLIACIÓ

Com és en Blai?

Inventa't un final més definitiu; explica què passa amb cadascun dels personatges principals: la Júlia, en Blai, el pare, el tiet... I l'Artur, què hi té a veure, amb tot plegat?

REFORÇ

Què vol dir el qualificatiu homes armari (pàg. 118) aplicat als mossos que acompanyen el sergent Vilarassau?

Escriu el significat d'aquests mots.

eixarrancar-se (117)

falcar (117)

espetec (118)

interceptar (118)

empatollar-se (119)

incredulitat (119)

replà (119)

atonyinat (120)

heterocromàtics (122)

agredolç (122)

DESPRÉS DE LA LECTURA

Amb totes les dades que has anat recollint, fes una descripció ben completa de la Júlia.

Amb els mapes que pots obtenir mitjançant la pàgina web de Barcanova marca el recorregut de la Júlia a la recerca de la veritat. Quins mitjans de transport ha utilitzat?

A la pàg. 85 es fa referència al fet que el sergent Vilarassau i l'Artur són els triats per l'inconscient de la Júlia «com els dolents d'aquesta història». Per què ha estat així? Reflexiona sobre aquest fet: sol passar en la vida quotidiana? Sempre hi ha qui té més números perquè el prenguin pel dolent?

Completa la informació que abans de llegir havies cercat sobre el Delta. Ara en tens més detalls.

Topònims del Delta: acaba d'identificar a quin lloc geogràfic (muntanya, població, etc.) pertanyen. Consulta un mapa de la zona.

Com es forma un delta? En pots anomenar altres?

La Júlia està preocupada perquè any rere any el Delta pateix una regressió. Què vol dir? Per què passa això?

Calcula quant de temps ha passat des del matí en què la Júlia rep la notícia de l'accident del pare fins que es resolen totes les incògnites. Completa la graella:

DIA	ESMORZAR	DINAR	SOPAR	DORMIR
PRIMER		HOSPITAL		CASA
SEGON				

Respon a les preguntes:

a) Completa:

Juls, Juliette és una novel·la d'..... en què la protagonista descobrirà el valor de l'..... El seu autor,, ambienta la història en dos llocs: i el

El narrador escriu en persona i el temps verbal predominant és el

b) Indica el trajecte habitual del pare de la Júlia amb el camió.

c) Parla breument sobre algun dels personatges, que no sigui la protagonista, que t'hagi cridat especialment l'atenció i explica'n el perquè.

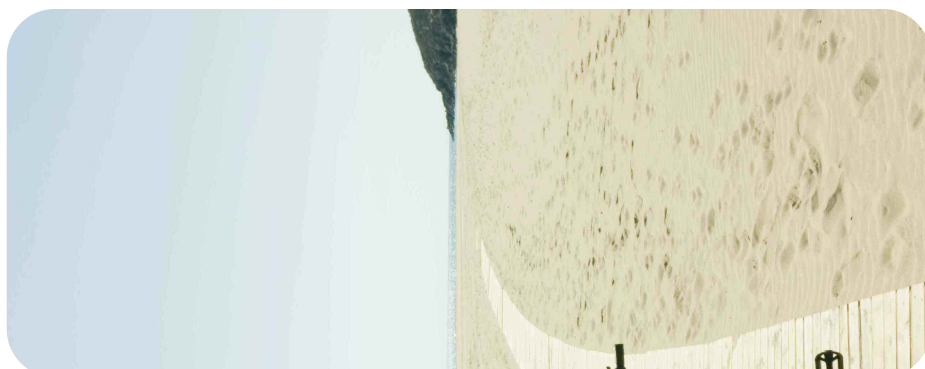
d) Intenta definir la Júlia amb quatre o cinc adjectius.

e) Planteja dues preguntes a la Júlia sobre l'experiència que ha viscut.

f) I ara fes dues preguntes a l'autor sobre el fet d'escriure novel·la juvenil.

g) Valora el llenguatge utilitzat: és entenedor? Hi has trobat algun aspecte destacable o curiós?

h) Canvia el final de la història (entre 5 i 6 línies)

Relaciona les dues columnes:

Ulls heterocromàtics
Els arrossars
Grafit amb un llop corrent
Un molt bon amic
El bòxer
Agredolç
Anna
Cançó d'Els Pets
El soci del pare
Una agenda de cuir

l'Artur
el cóc de maçana
la mare
el sergent Vilarassau
el Delta de l'Ebre
la Júlia
el tiet Martí
el pare
en Blai
l'alemany

Foment de l'expressió oral: exposicions, debats i entrevistes, simulant un programa de ràdio, a partir del tema o algun dels subtemes i aspectes comentats a la novel·la (ja indicats a l'anàlisi de l'obra).

Aquestes activitats **poden ser tant d'ampliació com de reforç**, només cal tenir en compte les característiques i aptituds dels alumnes que les duen a terme.

MÉS EXERCICIS DE REFORÇ

SELECCIONA L'OPCIÓ ENCERTADA

1. La Júlia s'assabenta que el seu pare ha tingut un accident:

- ☐ Per telèfon
- ☐ Per la tele
- ☐ Pel diari

2. Abans de dedicar-se al transport, el pare feia de:

- ☐ Cambrer
- ☐ Professor
- ☐ Comerciant

3. En Blai i la Júlia són:

- ☐ Amics
- ☐ Germans
- ☐ Cosins

4. Uns quants capítols transcorren al Delta

- ☐ Del Nil
- ☐ Del Segre
- ☐ De l'Ebre

5. El gos que té l'alemany és un

- ☐ Dàlmata
- ☐ Pastor alemany
- ☐ Bòxer

6. Què amagaven a la cabina del camió?

- ☐ Diamants
- ☐ Droga
- ☐ Diners

7. El tiet de la Júlia es diu

- ☐ Martí
- ☐ Vilarassau
- ☐ Artur

8. A les colònies de la Seu, la Júlia va practicar

- ☐ Tennis
- ☐ escacs
- ☐ Piragüisme

9. La Júlia és una noia

- ☐ Covarda
- ☐ Indecisa
- ☐ Valenta

10. El final de la història és

- ☐ Figaflor
- ☐ Agredolç
- ☐ Poca-solta

MÉS EXERCICIS D'AMPLIACIÓ

Treball de paremiologia (locucions, frases fetes, dites..., d'ús popular); identifica, amb l'ajuda d'un diccionari adient, el significat de totes aquestes expressions que es troben a la novel·la:

No estar per romanços (13)
 Picar l'ullet (20)
 Buidar el pap (23)
 Llençar la tovallola (35)
 Embolicar la troca (41)
 Pujar-hi de peus (46)
 Fer un riu (46)
 Tenir-ho magre (47)
 De reüll (47)
 Fotre canya (48)
 Girar cua (50)
 A corre-cuita (52)
 A les palpentes (58)
 Fer campana (60)
 [Tenir] la mosca al nas (62)
 Quedar-se amb un pam de nas (63)
 Tenir el cor robat (65)

No entendre ni un borrall (81)
 En un tres i no res (83)
 Posar-se els pèls de punta (85)
 Fer el Crist (85)
 Tenir la pell de gallina (86)
 Fer una becaina (89)
 A cor què vols (90)
 Posar la mà al foc (91)
 Explicar fil per randa (95)
 Fer figa (98)
 Ser de nyigui-nyogui (102)
 Fer el cor valent (110)
 Quedar-se de pedra picada (111)
 [Amb] sang freda (111)
 Llançar espurnes (111)
 Riure per sota el nas (115)
 Fer feredat (71)

Ara interpreta el sentit d'aquestes comparacions i metàfores; deixa't guiar pel professor:

✎ Els segons [...] li ressonaven fortament al cervell com les campanades d'una església propera (24)

✎ Semblar una cova de lladres (37)

✎ Com una ombra que se l'emporta el vent (48)

✎ La ciutat se'ls va empassar (49)

✎ Uns ulls com taronges (61)

✎ La lluna acabava de rebre la mossegada d'un núvol (71)

✎ [...] al Montsià li apareixia una enorme cella en forma de núvols (90)

✎ Saltar com una fúria (112)

🎧 **El videoclip de «Vértigo»**, del grup U2, està rodat al Delta. Val la pena apreciar-ne els jocs de llum i els moviments de l'arena. Es pot proposar —en una activitat per parelles— la traducció de la lletra de la cançó al català.

🎬 **Projecció de pel·lícules filmades, totalment o parcialment, al Delta:**

§ Una nit a Casablanca. Dir.: Antoni Martí Gich, 1986 (algunes escenes transcorren en ple Delta, en una barraca).

§ Sahara. Dir.: Breck Eisner, 2005 (aventures estil Indiana Jones; hi ha escenes filmades al Delta).

🗺️ També és interessant fer una excursió al Delta de l'Ebre. Les possibilitats del viatge són ben variades i atractives: l'aprofitament del riu (canals i navegació), la seva desembocadura al mar, observació i estudi de la fauna (ocells) i de la vegetació (arrossars), fotografia del paisatge (lestípiques barraques, les postes de sol, etc.), anàlisi de la variant dialectal...

ANOTACIONS

NOIA DE VIDRE

Audició de la cançó «Noia de vidre», d'Els Pets (dins l'àlbum Respira, 2001).

La Júlia l'escolta a la pàg. 65, dalt del tren. De què parla? Per què creus que li agrada tant? Te'n reproduïm la lletra per facilitar-te la feina.

Cada dia cap als volts de les nou,
mentre el poble es treu el son,
ella surt de casa sense fer soroll
esquivant els gats que li estripen els mitjons.

Jo m'espero sense poder dormir
i l'espio des del llit
tot comptant les hores que queden per tenir
el moment pel qual vull que arribi la nit,

quan des del campanar
sonen els quarts
sempre empaitant les dotze

ella des del quarto estant
un breu instant
em mira i plora.

*Parla amb mi
noia de vidre,
parla amb mi,
digue'm què vols.
Donaria el que fos per saber què m'amagues
quan et quedes tota sola a casa.*

Ja fa mesos des que va arribar
a la casa del davant,
si ens trobem fa veure que no sap ni qui sóc,
però a la nit és meva durant aquells segons,

quan des del campanar
sonen els quarts
sempre empaitant les dotze

ella des del quarto estant
un breu instant
em mira i plora.

Parla amb mi [...]

 LITERATURA

✂ A la pàg. 84 la Júlia es refereix a la rosa d'El petit príncep: saps de què està parlant? En cas contrari demana ajuda i informa-te'n. També és una altra proposta de lectura ben amena i singular.

 EDUCACIÓ PER A LA CIUTADANIA - TUTORIA

✂ Al capítol 12, els homes vells comenten que el Delta és el punt d'entrada de droga més important de la Península; abans ho era Galícia. Informa't sobre aquest tema i aporta'n més dades.

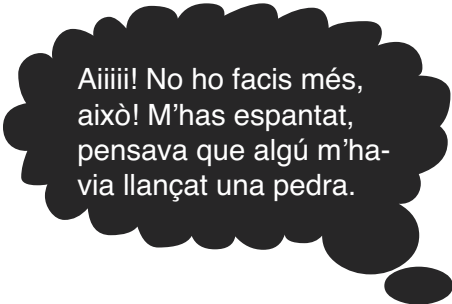
 VISUAL I PLÀSTICA

✂ Al capítol 2, pàg. 19, el narrador anomena una sèrie de flors i el seu color: busca'n alguna imatge o prova de veure-les al natural i dibuixa-les.

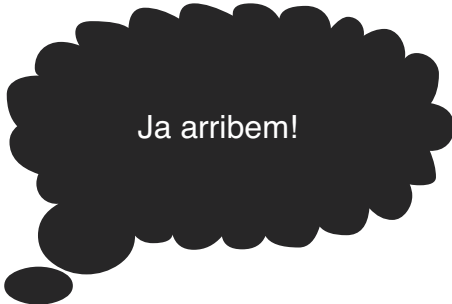
✂ Intenta dibuixar l'habitació de la Júlia —en tens informació a les pàg. 57 i 58.

✂ Amb llapis de colors, amb aquarel·la, o amb pastel, reproduueix la gamma de colors que s'esmenten a les descripcions de les pàgines 84 i 97.

✂ Il·lustra l'escena i els personatges d'aquest diàleg (com si fos la vinyeta d'un còmic), corresponents a la pàg. 42 del capítol 6:

Aiiii! No ho facis més, això! M'has espantat, pensava que algú m'havia llançat una pedra.

Ja arribem!

 CIÈNCIES SOCIALS

✂ Al capítol 13 es parla de la nit de Sant Joan i de la festivitat de Tots Sants. Què se celebra en aquestes dates? Quin solstici o equinocci obren? Què és típic menjar-hi? Quins altres costums giren al seu voltant?

✎ En els capítols que transcorren al Delta, i sobretot a la pàg. 84, es pot agafar una mica d'idea de l'evolució dels camps d'arròs segons l'època de l'any. Pots completar la recerca pel teu compte.

CIÈNCIES NATURALS

✎ Al costat del riu creixen els eucaliptus: informa-te'n bé i fes-ne una petita descripció.

✎ A la pàg. 85 el narrador ens parla d'uns ocells que es troben a la carretera, als marges dels petits canals. Identifica'ls. I per a què serveixen els canals, en aquest lloc? D'on prové l'aigua que transporten?

✎ En començar el capítol 14 hi ha una breu descripció d'un gos bòxer. Busca més dades sobre aquesta raça.

✎ A la pàg. 84 ens anomena uns vents. Quins són? Situa'ls en una rosa dels vents.

ACTIVITATS TIC

En grups: amb fragments de la novel·la i fotografies del Delta, fetes pels mateixos alumnes o aconseguides per altres mitjans, elaboreu un mural o una presentació en Power Point.

ANOTACIONS

Quan s'acaba la novel·la, si gires el full en blanc veuràs que l'editorial us invita a donar la vostra opinió. Ara que ja has llegit i treballat a fons aquesta història d'aventures, tens informació i arguments suficients per redactar què n'opines. Fes-ho en unes 7 o 8 línies i, si t'animes, envia-la.

.....

Aquests textos, tant els que són adreçats especialment als joves com els que demanen un lector més expert, poden relacionar-se amb la novel·la Juls, Juliette per diversos motius: bé perquè agafen com a escenari el riu Ebre i les poblacions properes, bé per la temàtica i la caracterització de la història, o bé —com és el cas d'El petit príncep— perquè s'hi fa al·lusió en un moment determinat.

JUAN ARBÓ, Sebastià: Terres de l'Ebre. Barcelona, 1980. Edicions 62 i «la Caixa» (MOLC).

(Com les altres novel·les d'aquest autor, se centra a la zona de la Ribera d'Ebre; ens parla dels pagesos i de la tragèdia de la soledat.)

LORMAN, Josep: Ebre avall. Barcelona, 2007. Planeta & Oxford.

(Novel·la juvenil. Sis amics es proposen recórrer el riu Ebre des del naixement fins al Delta; el viatge és ple d'obstacles i de dificultats de convivència, i tot plegat converteix l'aventura en una experiència humana de gran relleu.)

PRADAS, NÚRIA: Simfonia per a un segrest. Barcelona, 1998. Alfaguara.

(Novel·la juvenil. Policiàca i d'humor: un grup d'amics, amb l'ajut de l'inspector Martínez, han d'aclarir on para un company seu; s'hi subratlla el valor de l'amistat.)

RAMON, Estrella: M'escriràs?. Alzira, 1994. Ed. Bromera.

(Novel·la juvenil. Ambientada a Tortosa i poblacions properes, reproduïx les cartes rebudes per la Cinta, la protagonista, dels seus amics, coneguts i familiars.)

RAYÓ I FERRER, Miquel: Les ales roges. Barcelona, 1988. Ed. La Galera.

(Novel·la juvenil. Dos nens de Mallorca s'assabenten que hi ha el projecte d'edificar una urbanització, amb el vistiplau de l'alcalde, en un paratge encara verge, el Salóbrar.)

ROIG, Albert: Córrer la taronja, 1979-2001. Barcelona, 2002. Edicions 62 i Empúries.

(En aquest recull de poemes, l'autor empra acuradament la variant dialectal de la seva terra nadiua, Tortosa, i les referències al paisatge del Delta hi són constants.)

ROSALES, Emili: La ciutat invisible. Barcelona, 2005. Ed. Proa.

(Premi Sant Jordi 2004. En aquesta novel·la es narren dues històries paral·leles: en l'una, el projecte fallit de Carles III de crear una gran ciutat a la Ràpita; en l'altra, la problemàtica actual del transvasament de l'Ebre.)

SAINT-EXUPÉRY, Antoine de: El petit príncep. Barcelona, 2000. Ed. Salamandra.

(Conte infantil de gran originalitat i tendresa, en el qual es recorda que totes les persones grans han començat sent nens; amb dibuixos del mateix autor.)

VERNETTA, Xavier: Sense adreça coneguda. Barcelona, 2006. Barcanova.

(Novel·la juvenil en què l'aventura i la intriga, a la recerca del pare de la Nica, la protagonista, que ha d'enfrontar-se a un policia corrupte, posen de relleu la importància de l'amistat i el perill de l'ambició.)

Solucions a Abans de la lectura

En aquest apartat cal que el professor valori les respostes segons el seu criteri, ja que haurà hagut de guiar els alumnes per elaborar-les. En el cas de les fitxes amb les diferents dades, es poden completar per grups o mitjançant un intercanvi pautat.

Solucions a Durant la lectura**CAPÍTOL 1**

-Al matí. El noticiari televisiu fa referència a «aquest matí, a quarts de vuit...». I a la pàg. 14 explica que «el conductor ha estat traslladat en ambulància fa poc més de mitja hora».

La Júlia i la seva mare, l'Anna.

-A quarts de vuit, a l'altura del km 170 de l'AP-7.

-A l'hospital de Bellvitge.

-L'alta velocitat a què circulava, i un moviment estrany com si el camioner s'hagués adormit o desmaiat.

-És el sergent Vilarassau.

-Una unitat mòbil és un vehicle d'una cadena de televisió o de ràdio, equipat per fer transmissions en directe des d'on s'ha produït un esdeveniment que és notícia.

-Veu exterior a l'espai on es desenvolupa l'acció (s'aplica en el llenguatge teatral i cinematogràfic).

-Pel cognom, Llop, i la rapidesa a desplaçar-se, tant de l'animal com del seu camió.

-UVI vol dir 'unitat de vigilància intensiva'; una sigla és una abreviació formada per les lletres inicials de diversos mots.

CAPÍTOL 2

-Ulls de colors diferents, l'un verd i l'altre blau. Ulls heterocromàtics, ulls due color. Idiota, impresentable, brètol.

-A la sala de maternitat. Intenta escapolir-se d'algú que la coneix; fa veure que reparteix flors. Etc.

-Impassible, inexpressiu.

-Perquè la gent no sol respectar el silenci quan va a visitar algú a l'hospital.

-Les paraules compostes es formen a partir de dues paraules ja existents, de categories gramaticals diverses. El mot compost pot tenir una altra categoria:

bocabadada (nom + adjectiu = adjectiu)

CAPÍTOL 3

-El soci del pare. Que abraça la mare d'una manera massa efusiva i li fa massa petons.

-Perquè no vol que la Júlia es deixi portar per l'avversió que li provoca l'Artur, ja que les pot ajudar a aclarir el que ha succeït.

-Transporta productes exòtics. Abans es dedicava a l'ensenyament.

-En Blai. Un amic molt especial.

-Que és una xafardera, perquè es posa on no la demanen.

-Perquè feia més de dos anys que havia deixat de fumar i, tenint tabac a l'abast, se sentia prou segura per demostrar-se que no necessitava tornar-hi.

-És una empresa que té el permís legal per dur a terme alguna obra o explotar algun bé en exclusiva.

-La colònia tan bona que acostumava a portar.

CAPÍTOL 4

- L'oncle de la Júlia, germà de la seva mare. Viu a París.
- Perquè havia vingut a passar uns dies a la Costa Brava.
- Venia del Marroc, on havia transportat electrodomèstics, i ara en tornava amb catifes i artesanía berber.
- Jules, per la mare i en Martí. Però la mare s'estimava més anomenar-la Juliette.
- Martinet.
- La papiroflèxia. Es tracta de plegar trossos de paper per fer-ne figures.
- Perquè té la sensació que hi ha algun assumpte fosc, amagat..., no entén la reacció de l'oncle.
- La informació pot ser més o menys extensa; a criteri del professor.
- Onomàstica: antroponímia i toponímia.
- Agenda / cuir / gravades, M. B. / el pare de la Júlia / detallista.

CAPÍTOL 5

- En Blai. Es fan dos petons. Té una cara ben dibuixada, amb ulls foscos i llavis molsuts.
- Que està molt preocupada pel seu pare i per tot el que ha succeït.
- Que allò que tenia al davant li passava per alt i, en canvi, podia adonar-se del detall més ínfim.
- L'aire humit que anunciava una pluja de primavera.
- Les claus del camió.
- Que no pots donar res per acabat fins que no saps que realment s'ha arribat al final o al fons del tema. Una màxima és una sentència que conté un precepte moral o pràctic.
- Perquè hi havia de tot, i desendreçat, però ella ho trobava tot de seguida, sense dubtar.

CAPÍTOL 6

- Resposta lliure.
- Sempre miraven junts, tots tres, el trajecte que havia de fer el pare: on s'havia d'aturar, menjar i dormir; era com organitzar una aventura. I el pare els feia un reportatge de tot el que li agradava o li cridava l'atenció.
- Saltar la tanca de l'autopista per accedir al camió. Una quaranta-nou (49 cc).
- Un camí que es fa perquè els animals puguin creuar l'autopista sense ser atropellats.
- Pas de fauna / senglar / xisclar.

CAPÍTOL 7

- Les càmeres del pare, per veure si amb el que ha filmat pot obtenir alguna dada sobre l'acident. No estaven gaire amagades, sota el pedal d'acceleració.
- Istanbul.
- Tenia mans expertes, que li treballaven el cos, des de les espatlles fins als genolls, amb suavitat i energia alhora. La relaxació.
- Unes classes per repassar alemany.
- A un servei tècnic.

CAPÍTOL 8

- Del sergent Vilarassau i de l'Artur. El sergent vol fer-li unes preguntes i ella li respon amb mentides. Amb l'Artur ja no hi parla, fa dir que no es troba bé.
- Demana diners a en Blai i se'n va a casa seva a dormir, perquè no la trobin.
- No, però la Júlia no vol que la'n convenci i fa veure que la comunicació es talla.
- Un dia; al matí (capítol 1) sabien la notícia de l'accident i ara la Júlia anava a dormir a casa seva.
- En Blai va preguntar a la Júlia si es trobava bé i ella va dir que sí, que ja sortia. Aleshores el noi va obrir amb suavitat la porta amb el telèfon a la mà i li va explicar que hi havia un policia que demanava per ella i que què li havia de dir. La Júlia es va sorprendre que algú preguntés per ella, i en Blai li respongué que un tal sergent Vilarassau li havia trucat unes quantes vegades i que ja feia tres quarts d'hora que era al bany tancada, que es pensava que li havia passat alguna cosa.
- A criteri del professor.

CAPÍTOL 9

- Eren negres, d'home, rivetejades amb un cuir fi vermellós, amb els cordons negres que tenien uns filets blancs i vermells; la sola era de goma i deixava una petita empremta en forma de petjada de gos; al darrere hi havia gravat el logotip de la marca.
- Cap al migdia.
- Que no es preocupi, que està molt bé i que confiï en ella, que ja li trucarà. I que se l'estima!
- Va al cinema, on fan sessió contínua, i es compra uns fruits secs i unes pastes. En acabat, a quarts de cinc, surt i s'atura davant d'un quiosc.
- Et porten a casa i t'obren un expedient.
- L'Artur. Perquè les sabates que duia no eren les d'un policia, a més en Blai li havia dit que l'estava buscant.
- Molt oberts, de sorpresa.

CAPÍTOL 10

- Per unes qüestions de feina; diu que tornarà uns quants dies més tard.
- Al Montsià, a Sant Jaume d'Enveja.
- Un de llarga distància; pujar-hi sense pagar.
- «Noia de vidre», d'Els Pets.
- Amb cinc noies magrebines, tapades fins als ulls i amb les mans pintades amb dibuixos geomètrics. Dins un enorme cistell cobert amb un drap ple de motius arabescos portaven uns pans rodons i uns bols plens a vessar de fruita i dolços. Van al Marroc.
- Barrejant l'espanyol i el francès. L'Ibrahim, un company d'institut.
- «Lo vent de dalt».
- Són productes naturals, vegetals: cereals, fruites (dàtils), pastissos d'ametlla i nous.
- Resposta a criteri del professor
- El transbordador / travessar.

CAPÍTOL 11

- Amb valentia i decisió: es desfà com pot de l'agressor i li etziba un cop al cap, salta de la furgoneta i fuig corrents.
- Una barca petita que, a causa del vent, es movia com si fos de joguina.

- A Irlanda; els Cliffs of Moher, uns penya-segats d'un centenar de metres d'alçària des d'on el vent et podia fer caure al mar.
- Hi ha llocs al riu on passen les angules (anguiles petites) i els pescadors, les nits de boira, van a pescar-les per vendre-les a un preu gairebé prohibitiu. La seva àvia li explicava que quan era petita n'hi havia tanta, d'angula, que en donaven als porcs; ara, amb la contaminació dels rius, se'n pesca molt poca (etc.). A la Júlia li fan fàstic.
- Resposta guiada pel professor. Poden buscar-ne la comarca, el nombre d'habitants, els monuments principals, la gastronomia, etc. Des del 1992, any dels Jocs Olímpics amb seu central a Barcelona, hi ha el Parc Olímpic del Segre.
- Pàg. 72: «[...] amb el sol ponent-se i pintant de vermells i taronges aquell mirall on es reflectien els arbres de la ribera.» El mirall és una metàfora del riu.
- Un animal inventat pel pare i la Júlia per fer bromes a les seves amigues; deien que era un cocodril que havien portat molt petit de l'Àfrica i que havien llançat al riu, etc.

CAPÍTOL 12

- Per l'estructura que té el Delta, entre els arrossars, els canals, i els nombrosos camins que els creuen.
- Era de la família; hi anaven molts estius, i també per Pasqua i per Nadal. Tenia les parets emblanquinades de calç, la porta de fusta envernissada, els vessants de la teulada coberts de borró i un fumeral negre com el sutge: la barraca típica de la zona.
- A la barraca familiar; és la tercera nit.
- A Deltebre; no vol anar al poble més proper perquè li preguntarien pel pare i no té ganes de donar explicacions a ningú.
- Un diu que potser estava amarrada malament i el vent se l'ha emportat riu avall, però l'altre creu que l'han robat.
- Pàg. 76: aixades, forques, cabassos, sacs plens d'adob o d'arròs, un motocultor.
- Tortosí (nord-occidental). Xeic significa xic, noi, i natros, nosaltres.
- L'acció d'anar a caçar o pescar furtivament, o sigui, d'amagat i il·legalment.

CAPÍTOL 13

- Plantava un arbre cadascú i, al costat de les arrels, deixaven una ampolla de vidre ben tancada, on posaven un poema o un dibuix fet per la Júlia.
- Per Sant Joan encenien una foguera i s'hi asseien tots al voltant mentre el pare llegia. Per Tots Sants rostien castanyes i moniatos, i el pare explicava contes de por que feien venir esgarriances a la Júlia.
- Resposta lliure.
- Escurcen, abreugen paraules, bé suprimint-ne vocals o bé emprant lletres que representen més d'un so (k, x).
- Una de les platges més desertes del Delta. Maragda, oliva, ampolla...
- Explicació a l'últim paràgraf de la pàg. 87.
- Comparació i metàfora.
- Que estenen de bat a bat les ales.
- National Basketball Association (Associació Nacional de Bàsquet).
- Que la deixés en pau si no volia rebre un altre cop.
- Vida / entorn / aigua. Resposta lliure

CAPÍTOL 14

- Inverteix l'ordre de les paraules (aquesta activitat també es pot aprofitar per treballar el concepte d'argot, propi de determinats grups socials o professionals).
- El personatge que més agrada interpretar a la Júlia i que li permet explotar la seva vena artística.
- Per veure els flamencs a la bassa de la Tancada.
- Aigüera / sospita o recel / binocles / esquitxar o aspergir
- Segurament perquè mai no ha vist els arrossars del Delta, ni n'ha sentit parlar.

CAPÍTOL 15

- Que el pare coneixia l'alemany i el seu gossot, perquè aquest surt en una foto feta per ell. Per tant, tem que el pare no estigui també implicat en l'assumpte de drogues.
- A la pàg. 96 és descrita amb tota mena de detalls.
- Resposta lliure.
- El que està al punt més alt. Per aprofitar-ne la llum i l'escalfor.

CAPÍTOL 16

- La carrosseria del camió del seu pare amagada al magatzem de la masia. A l'interior d'una porta, uns paquets molt ben embolicats que contenen droga. I, en un armari, passaports falsos i plaques de matrícula.
- El dirham és la unitat monetària del Marroc i dels Emirats Àrabs Units. Equival a uns 10,80 €.
- Que no entén com havia pogut caure tan baix només per diners..., ell, que sempre parlava de dignitat. I que formava part d'una banda de traficants.
- Els traficants eren l'Artur, el poca-solta a qui havia obert el cap, l'alemany i tots els qui hi havia amb ells al riu la nit passada.

CAPÍTOL 17

- Resposta lliure. La correcta és «sí, corresponen a la mateixa persona» (més dades a la pàg. 106).
- El final, en què es veu una part de la carrosseria del camió i se sent un renec en comptes del comentari habitual.
- Resposta lliure.
- El pare, la mare, l'oncle Martí i l'Artur, el soci.

CAPÍTOL 18

- Si ha explicat a algú les seves descobertes i sospites. Resposta lliure.
- Perquè en anar a recollir les peces del mòbil, va veure al paviment mullat les petjades del gos que deixaven les sabates del tiet.
- D'una rialla.
- La hi canviaven perquè transportés la droga sense assabentar-se'n. Per una ratllada que li havien fet al grafit i que, de sobte, havia desaparegut.
- Barcelona □ Marroc □ Sant Jaume (aquí li posaven la droga) □ Barcelona □ Alemanya. Una dotzena.
- Amb ferri. És un vaixell que transporta passatgers i vehicles.

- Resposta guiada pel professor.
- Quan succeeix l'accident és a prop de Barcelona, a la Costa Brava; quan remena pensatiu el cafè després que la Júlia li hagi preguntat amb qui està (capítol 4); després es desplaça a Mallorca «per feina»...
- Perquè porta una colònia de marca que fa una oloreta molt bona.

CAPÍTOL 19

- Ho explica a la pàg. 119: els va veure sortir de casa, els va seguir i va anar picant porta per porta fent-se passar per un repartidor de pizzes que havia oblidat el pis. Quan els va haver localitzat, va accedir a una terrassa i...
- Història / llarga / aventura / agredolç / Sant Jaume d'Enveja
 - a)Obert, perquè tots els personatges poden protagonitzar altres aventures.
 - b)Sí, més que no pas trist: el pare es recuperarà i s'ha aclarit tot l'assumpte; el tiet ha col·laborat amb els mossos i, doncs, tindrà sort amb la condemna.
 - c)Perquè és dolç per les coses bones, però agre perquè la Júlia descobreix que no es pot fiar de tothom i veu el costat fosc i amagat de la gent; amb el cóc de maçana agredolça de Sant Jaume d'Enveja.
 - d)Una poma.
- Decidit i valent; un bon amic en el qual es pot confiar.
- Resposta lliure.
- Que són corpulents, alts i forts.

Solucions a Després de la lectura

- Morena, vesteix amb un estil descarat, informal (vambes, pantalons amples...). Juga a bàsquet, té nocions de rem, sap alemany i quatre paraules en àrab. Sol menjar pizza, pasta, amanides, fruita i ous. És valenta, decidida, agosarada i un pèl inconscient: no preveu el risc ni el perill. S'entén amb el seu desordre. Li agrada viatjar. Etc.
- Hi ha un mapa de vies de comunicació catalanes. Transports: metro, moto de 49 cc, autocar, tren...
- Perquè són dues persones que no cauen bé a la Júlia i, per tant, ella creu que tenen alguna cosa a veure amb els problemes amb què es troba. Etc.
- Resposta lliure: es pot parlar del paisatge, els arrossars, les cases típiques (barraques), els ocells, les postes de sol...
- Resposta guiada pel professor: Montellans, Sant Jaume d'Enveja, Deltebre, Serrallo (platja), etc.
- Resposta guiada pel professor.
- A la pàg. 84 explica que el mar es menjava terreny i això volia dir que el Delta algun dia podria desaparèixer.
- Quatre dies sencers:

DIA	ESMORZAR	DINAR	SOPAR	DORMIR
Primer	A l'hospital			A casa seva
Segon	logurt	Fruits secs i pastes (al cinema)	Fruites i dolços magrebins	A la barraca
Tercer	No diu què	Amanida, fruita, Dos ous durs	Menja una mica	A la barraca
Quart		Pasta i amanida	No té gana	A la barraca
Cinquè		Taronjada		

Solucions a la Prova d'avaluació lectora

aventures / amistat / Toni Villalobos / Barcelona / Delta de l'Ebre. Tercera / passat.

a) Barcelona ☐ Marroc ☐ Sant Jaume d'Enveja ☐ Barcelona ☐ Alemanya.

b) d) e) f) Respostes lliures. Quant als apartats e) i f) cal que l'alumne agafi de referència per plantejar les preguntes la història que acaba de llegir. Per exemple: Júlia, com és que vas tenir valor per tornar a la masia després d'haver caigut al pou?

g) Resposta lliure. És important que l'alumne argumenti la seva valoració.

h) Resposta lliure.

i) 1d, 2e, 3h, 4i, 5j, 6b, 7c, 8f, 9a, 10g.

Solucions a Propostes per a la diversitat

-A criteri del professor.

-1 per la tele, 2 professor, 3 amics, 4 de l'Ebre, 5 bòxer, 6 droga, 7 Martí, 8 piragüisme, 9 valenta, 10 agredolç.

-Respostes guiades pel professor amb l'ajut d'un diccionari.

-Respostes guiades pel professor.

Toni Villalobos

Juls, Juliette

CRÈDITS

Disseny i producció tècnica: EDUCARTIST, S.C.P.

